

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir pețit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Războiul a început

Sorțul a căzut. Europa este iarăș teatrul unui război care va nimici nenumărate vieți omenești, va pustii și distruge sate și orașe și va ținea milioane de oameni sub apăsarea groazei și sub zăbranicul tristeții. De Vineri 1 Septembrie armatele germane înaintează pe teritoriul polon, iar avioanele Reichului samănă moartea prin orașele până ieri pașnice și înfloritoare. Duminecă în 3 Septembrie s'a produs declarația de război a Agliei și Franței către Germania, în urma refuzului acesteia de-a împlini cererea ultimativă a celor două puteri de a-și retrage trupele din Polonia.

De acum înainte vom afla zilnic la radio și din ziare comunicatele fusteste de pe fronturile de luptă, cu numărul bombardamentelor și victimilor lor, cu numărul morților și al răniților. Dacă s'ar putea înregistra în cifre și jalea pe care o lasă fiecare zi de război în atâtea suflete!

Dar atitudinea noastră în fața împrejurărilor crunte ce se desfășoară nu se va epuiza întregă în regretul că nu s'au putut evita, în suspine pentru ceea ce, din nefericire, are de suferit atâtea parte din omenire. Nici chiar în cazul când, Doamne ferește, ar trebui să fim supuși și noi la asemenea aspre încercări.

Mila, durerea și regretul pentru greutățile și loviturile zdrobitoare ce au să le îndure atâtea oameni, trebuie să fie numai un pol al atitudinii. El nu trebuie să omoare în noi capacitatea de-a ne insufla curaj nouă și altora, pentru a suporta mai cu înlesnire toate.

I. P. S. Mitropolit Nicolae a intrunit în primele zile după deslănțuirea acestui război preoțimea din Sibiu dându-i sfaturi și îndrumări prea înțelepte despre modul cum trebuie să se compoarte în aceste împrejurări în mijlocul poporului credincios, pentru a-i da mângâiere și tărie sufletească de-a face față cu răbdare, cu credință și cu bărbăție vremurilor ce ni le-a trimis Dumnezeu.

Simțim o datorie imperioasă să comunicăm câte ceva din ele mai departe ca pe-o căldură bună, ca pe un tonic pe care folosindu-l preoții vor da multă îmbărbătare sufletelor și le vor face să se bucure de binefacerile înșenătoare ale mângâierilor spirituale.

Întâi sfătuia I. P. S. Sa pe preoți cum au să întâmpine pe credincioși, cu ce față și cu ce fel de vorbe. Nu se cade preotului să facă față alarmantă și deprimată când se întâlnește cu cineva, dar nici față ușuratică, nepăsătoare. Fața preotului să exprime un cuget pătruns de seriozitatea împrejurărilor ce le trăim, dar și o neîncovoiată încredere în ajutorul lui Dumnezeu și în forțele de viață ale neamului nostru. Seriozitatea în fața

evenimentelor, privite fără ocoliș, fără optimism facil, — va atrage și sufletul convorbitorilor mai nepăsători în adâncimea liniștită și gravă a interiorului lor, într'o confruntare fecundă cu ei înșiși, într'o intuiție revelatoare a prezenței lui Dumnezeu și a rostului mai înalt al vieții lor. Într'adevăr, împrejurările în cari toate bunurile vieții pământești și ea însași apar în tot efemerul, în toată fragilitatea lor, frângându-se ca o jucărie făcută din abur și iluzie, sunt cele mai proprii să facă pe om să vadă cât de greșit este să se lege în mod absolut de ele, să-și pună toată nădejdea și să aștepte toată fericirea dela ele, să nu mai vadă nimic dincolo de ele. Sunt împrejurările cari fac transparente toate densitățile lumii acesteia, omul putând transcende acum cu vederea dincolo de ele, la Dumnezeu.

Imprejurările de supremă criză a tuturor valorilor pământești sunt timpul cel mai prielnic al fulgerărilor spirituale, la lumina cărora vedem că numai cu voia lui Dumnezeu se țin acestea, căci în sinea lor n'au nici o consistență.

Și dacă prin Dumnezeu se țin ele în timpuri liniștite, s'avem încredere că puterea lui Dumnezeu poate opri când vrea cutremurul.

Deci seriozitate luminată de încredere neșovăelnică în Dumnezeu, bărbăție sobră și bună în acelaș timp, nu despletire și fugă înspăimântată, nici veselie inconștientă, să exprime față, pasul și cuvântul preotului. Să însufle prin comportarea lui de bărbat siguranță și încredere, iar unde e cazul acestea să se câptușească cu mângâierea bună, caldă și zâmbitoare.

Preotul să informeze la diferite ocazii (după sf. Liturghie, la Căminul Cultural) pe credincioși, dar numai cu ceea ce este verificat, să nu se facă ecoul tuturor zvonurilor fanteziste și alarmante, iar informațiile comunicate să le interpreteze în așa fel, ca oamenii să nu plece descurajați, ci să primească noi puteri de nădejde și mai ales să vadă și mai limpede mâna lui Dumnezeu. Omul vine la Dumnezeu nu pe o cale desfăcută de problemele și năcazurile vieții concrete, ci numai prin ele. Ele sunt drumul. Și drumul fiecărui timp și al fiecărui om e altul. Preotul trebuie numai să arunce peste ele o lumină care să le arate caracterul de drum spre Dumnezeu. Și cu cât sunt mai aspre nevoile și mărăcinii vieții, cu atât pot fi un drum mai bun spre Dumnezeu. De aceea caută pe om în ele, interpretează-i-le pe ele, pășește cu el prin ele. Omul e mai deschis sufletește când e târât prin ghimpușul lor.

Dar dacă orice prilej de neliniște și de greutate, este un mediu prin care apropiindu-ne de om, îl putem ridica spre Dumnezeu, cu atât mai

mult pot fi un astfel de mediu împrejurările de război, când preotul se poate folosi de curiozitatea vitală a omului de-a afla ce mai e nou, pentruca dându-i-le să i le învălue cu înțelesuri de credință.

Preotul nu are să fugă de-a vorbi cu oamenii despre ceea ce e mai curent, mai important pentru interesul lor, pentruca prin vehiculul format de aceste lucruri cari merg până în inima lor, să transpoarte acolo și duhul credinței.

Și ce preocupare și grije frământă azi mai mult sufletul omenesc decât cea a războiului?

Imprejurările actuale impun mai mult ca oricând vizitele pastorale. În fiecare zi are prilej preotul să viziteze 10—15 familii, pentru a duce un cuvânt bun de mângâiere, de întărire. Sunt atâtea case în cari e plecat feciorul, sau soțul, sau părintele la concentrare. Cuvântul dătător de nădejde al preotului poate duce acolo nespuse de multă ușurare.

Pe cei ce trebuie să plece la concentrare, preotul e bine să-i mărturisească și împărtășească și chiar să-i întovărășească până la gară, sau până în orașul de garnizoană, dacă este aproape.

Necesar ar fi ca nici unul să nu plece fără o cărticică de rugăciuni în sân, sau fără o altă cărticică cu hrană religioasă.

Predica trebuie să fie în împrejurările actuale mai vibrantă de simțire, mai dătătoare de nădejde, mai mângâietoare prin evidențierea prezenței lui Dumnezeu. Slujbele și rugăciunile trebuie să gâlgăie de lacrimile lăuntrice ce curg prin ele. Să nu uităm că singură biserica îi este poporului în astfel de vremuri întărire și mângâiere.

Acestea sunt o parte numai din îndemnul date preoțimii de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae.

D. STĂNILOAE

Preoția și viața harică

Se aud de stul de des aceste cuvinte drepte sau nedrepte, de scuză, dar și de acuză: dacă preotul nu face, eu de ce să fac. Lumea de astăzi vrea să vadă în preot un model de viață; ea colorează dorurile perfecțiunii creștine cu luminile cerului și pe slujitorii harului îi vrea raze frânte din aceste iluminări. Vrea să simtă viața harică din Biserica nu printr'un efort singuratic, ci în intruparea vie a celui ce este pus chivernisitor al tainelor lui Dumnezeu. Altfel rămâne neconvinsă, îndoelnică, decepționată, și fără putere de-a păși spre mărirea celei dincolo de veac.

E dreaptă această exigență? Poate că e puțin exagerată. Poate. Dar legitimitatea nu i se poate nega: de ce n'ai cere slujitorului, dacă nu mai mult, cel puțin atât cât se cere mireanului? Vor fi socotind unii în cugetul lor, că lipsa de vrednicie a preotului nu e o opreliște pentru revărsarea harică a sf. slujbe. Se cuvine însă să nu abuzăm de această socotință și să nu găsim în ea un motiv de sustragere dela înălțimea vieții spre care suntem chemați. Am citit undeva această comparație: dacă țevile prin care trece apa caldă nu rămân reci, ci se încălzesc, cu atât mai mult intermediarii focului divin, nu pot fi reci, ci trebuie să se aprindă de revărsările acestui foc negrăit. Cine a citit atent epistolele pastorale ale Sf. Ap. Pavel, știe ce este această exigență ca preotul să fie cuprins în viața sa, mai mult decât credincioșii lui, de efluviile harului pe care-l împărtășește turmei sale. Nu se poate ca harul să lucreze și să se reverse, prin preot, peste creștini, și numai aceștia să-i simtă eficiența, să-l simtă efectiv prezent, iar preotul nu.

De altfel pentru a simți această prezență, se cer aceleași condițiuni generale: puritatea inimii, smerenia cugetului, tăria credinței și mai ales înflăcărarea dra-

gostei. Sfintele slujbe nu sunt o lecție de învățat pe de rost, nici o înlocuire de gestiuni ce cu vremea devin mecanice. Nu. Dionisie Areopagitul mărturisește că îngerii se împărtășesc direct din puterile harice ale Dumnezeirii, pentrucă sunt spirite fără trupuri; nouă, celor în trup, ni se dă harul nu direct, ci prin mijlocirea formelor liturgice. Suntem trup și suflet: O, de aceea harul transpare prin forme, ca și trupul să fie răpit spre dorurile de viață harică ale sufletului. Pentru aplicarea practică a acestui adevăr, esential, în participarea noastră activă, este efortul conștient al dragostei, al credinței, de-a simți realitatea harică, prezența divină ce transpare, ce se revărsă prin formele hieratice ale sf. taine. A simți că sf. Liturghie nu e formă, nici simplu cuvânt sau gest, ci prezență tainică și reală a însuși Stăpânului vieții, care pe st. Altar se aduce jertfă pentru noi: iată ceea ce trebuie să trăiască, în participare activă, oridecâteori slujește un preot în fața «înfricoșatului» tron al Dumnezeirii.

El nu trebuie să privească cuvintele ce le spune, mișcările ce le face, numai cu ochii trupului, nici numai cu ochii rațiunii. Acestea îl opresc la învelșiș, la coajă. Ci cu înflăcărarea adoratoare a spiritului, a dăruirii de sine: dragostea, cutremurarea, fiorul sufletului lui, să străbată până în sâmburele lor tainic, ca într'un avânt de îmbrățișare a însuși Stăpânului care e de față. Cine își amintește de înfiorarea cu care au primit sf. taină a preoției, Sf. Grigorie de Nazianz, Sf. Ioan Hrisostom ș. a. cari se nocotesc a fi neurednici să poarte pe mâinile lor pe Cel de care se cutremură și se înfricoșează heruvimii și serafimii; cel ce citește cu atenție rugăciunile ce trebuie să le grăiescă în timpul sf. liturghii — va înțelege și va simți ce însemnează a te apropia «cu frică și cu dragoste» de im-

părtășirea harică a sf. taine. Cei ce n'au gustat și n'au văzut cât de bun este Domnul, cei ce n'au simțit aroma divină a harului, neasemanată nici unui gust pământesc, nu-și pot uni, în uitare de sine, strigarea lor, cu glasul lui Petru, cel ce grăia: «Bine este nouă să fim aici».

În loc să simtă dulceața și sublimitatea chemării lor, și cu înălțare sufletească să facă sf. slujbe, ei se plictisesc și vor să termine cu aceste slujbi cât mai repede spre a-și continua viața nimicurilor zilnice. Sunt asemenea celor ce duc în spinare o ladă plină cu comori, dar nevăzând decât exteriorul, cârtesc împotriva greutateii ce-o poartă. O! de ar voi, de ar dori de ar îndrăzni să deschidă, să înlăture învelișul, și să se bucure de strălucirea comorilor dinlăuntru, nu s'ar mai plictisi niciodată, nu le-ar mai părea grea nici o slujbă, ci luând cu dragoste «jugul» lui Hristos, ar simți că «sarcina» Lui este ușoară, și chemarea Lui e mântuitoare!

E adevărat că e mult mai greu a-ți concentra viața spre iluminările ce se coboară de Sus, căci trebuie să te lipsești de stricăciunea lumii, decât a te lăsa târât de anumite dorințe și patimi. Aceasta mai ales la început. Totuși nu e imposibil. Un preot îmi mărturisea că adesea, deși voia să alunge dela sine în vremea sf. liturghii «toată grija ce lumească», fără voia lui gândul îl ducea spre alte cărări decât cele harice. Aceasta e încercarea începuturilor, care nu poate fi motiv de desânădejde, ci de răbdare: continuă a face efortul concentrării asupra prezenței divine, și a lupta împotriva împrăștierei gândurilor, și Dumnezeu îți va ajuta să progesezi pe căile trăirii harice, fără a mai fi potopit de ispite. Căci împărăția cerurilor o dobândesc «silitorii», iar nu cei ce așteaptă totul dela anumite îmbolduri extraordinare. Pe această cale a «răbdării» întru dragoste, inima se îndreaptă spre simțirea fericirii de-a fi slujitor al lui Dumnezeu printre oameni. Despre preotul rus, Ioan Kronstadt (a trăit puțin înainte de războiul mondial), a cărui față strălucia de lumina dragostei oridecâteori slujea, se zice că în vremea sf. liturghii șoptia mereu aceste cuvinte, cu convingere: Aici este Domnul, încât toți preoții

de lângă el se cutremurau la gândul acestei prezențe reale a Mântuitorului pe sf. altar. Este o cale pe care preotul trebuie să pășească, un ideal spre care trebuie să tindă: nu numai să împărtășească, ci să se și simtă împărtășit. Citesc, în acest sens, în Pateric, o întâmplare, care ne urcă spre culmile taborice ale slujirii preoțești: Un episcop, fiind într'un sat, a îndemnat pe preotul locului, preot «fără vicieșug», «să facă sf. liturghie». «Deci acesta intrând în sfântul altar, a văzut episcopul pe preot că îndată ce a stăut la sf. prestol, a fost tot în foc și nu se ardea». Întrebat fiind asupra acestui fapt la sfârșitul sf. liturghii, preotul a răspuns: «Se poate cinstite, Stăpâne, ca vre-un preot stăruiască la sfintele taine, și să nu stea în dumnezeescul foc? Și aceasta auzind episcopul s'a minunat foarte de curățenia preotului și de nerăutatea năravului lui și folosindu se s'a dus». Și să nu credeți că aceasta este o culme pe care preotul de azi n'o poate atinge: ceea ce la oameni e cu neputință, la Dumnezeu e cu putință. Numai să îndrăznim.

Am avut prilejul, odată, să constat cum numai prin faptul că preotul slujea cu atenție și solemn, viața religioasă a credincioșilor lui s'a adâncit: se simțeau bine în sf. Biserică. Cu cât mai multă putere modelatoare s'ar vădi asupra credincioșilor, când preotul ar fi nu numai atent și solemn, ci și cutremurat, transfigurat la sf. slujbe? Cei ce n'au pășit pe calea aceasta, să înceapă a păși; cei ce au început, să nu zăbovească, iar cei ce s'au perfecționat să bage de seamă să nu cadă, ci «să întărească» pe «frații lor».

Dar ca să fie posibilă această trăire și să progeseze, trebuie ca și viața de toate zilele să fie organizată în acest sens: în centrul vieții să gălăie isvoarele harului. Despre acesta însă de altădată.

N. Mladin

O nouă biserică ortodoxă ceah în Moravia. — În prezența a unui numeros public credincios s'a stinsit zilele acestea, în orașul Trebic din Moravia, o nouă biserică ortodoxă ceah. Sfânta liturghie a fost oficiată de un sobor de preoți ortodocși, în frunte cu episcopul bisericii ortodoxe cehe, Dr. Gorazd.

Cuvintele Regelui George VI

cătră popoarele din Imperiul britanic, la izbucnirea războiului

Regele George VI a vorbit în 3 Septembrie la postul de radio Londra, adresându-se populației din întregul imperiu britanic cu următoarele cuvinte:

„În acest ceas grav, poate cel mai hotărâtor din istoria noastră, trimit tuturor familiilor popoarelor mele de aci și de peste mări acest mesaj rostit cu aceeași emoție adâncă față de fiecare din voi, ca și cum aș putea să trec în persoană pragul casei voastre și să vă vorbesc.

Pentru a doua oară în viața celor mai mulți dintre noi ne aflăm în război. Iară și iară am căutat să găsim o soluție pașnică dintr'o situație care, dacă ar fi fost lăsată să dureze, ar fi fost fatală pentru orice ordine civilizată în lume.

Se caută să se impună un principiu care să permită unui stat, urmărind în mod egoist puterea, să nesocotească tratatele sale și angajamentele solemne, nelemându-se de vre-o sancțiune.

Dar 'zadarnică au fost eforturile noastre. Am fost duși cu sula la un conflict. Căci împreună cu aliații noștri, trebuie să facem față sfidării forței, care nesocotește suveranitatea și independența altor state.

Acest principiu, desbrăcat de toată masca, este desigur doar doctrina primitivă: „Forța creiază dreptul” și, dacă acest principiu ar domina în lumea întreagă, libertatea țării noastre și a întregului imperiu britanic ar fi periclitată. Mai mult decât atât: popoarele lumii ar fi ținute în lanțurile temerii și s'ar pune capăt oricărei speranțe de pace durabilă, de securitate, de libertate și dreptate între națiuni. Aceasta era problema finală ce ni se punea.

Pentru mântuirea a tot ceea ce noi și lumea întreagă prețuim mai mult ca orice, adică pentru ordine și pace, nu era de închipuit ca noi să fi acceptat sfidarea. Pentru acest nobil țel, chemăm azi poporul Meu de aci și popoarele Mele de peste mări cari își vor însuși

cauza noastră. Le cer să rămână calme, dârze și unite în această epocă de încercări.

Sarcina va fi grea. Poate să ne aștepte zile întunecate. Războiul nu mai poate fi limitat la câmpurile de bătălie. Nu putem face însă altceva decât ceea ce este drept pe măsură ce ne dăm seama că este drept și să încredințăm cauza noastră, umiliți, Celui de Sus.

Dacă fiecare și toți împreună păstrăm neștirbită credința și dacă suntem gata pentru orice sacrificii sau servicii ne-ar fi cerut de ea, atunci, cu vrerea Domnului, vom isbuti.

Dumnezeu să ne dea binecuvântarea Sa nouă tuturor! ”.

Politica României

Consiliul de coroană întrunit sub președinția M. S. Regelui în 6 Septembrie la ora 4 d. a., după ce a aprobat „acțiunea diplomatică urmată și măsurile militare luate pentru apărarea fruntarilor”, „a hotărât observarea strictă a regulilor neutralității stabilite prin convențiunile internaționale față de beligeranții din actualul conflict”.

Prin aceasta, România și-a precizat limpede atitudinea sa înțeleaptă în actualele grave împrejurări internaționale.

Politica de pace și de bună înțelegere cu toți vecinii, pe care a afirmat-o în toate momentele țara noastră, cu condiția ca să nu fie nici ea atacată de nimenea, își arată în actualele împrejurări deplina sinceritate de care a fost însuflețită.

Pe cât de nobilă și de creștinească este voința ei de-a nu ținde după teritorii cu populație străină, pe atât de firesc este și dreptul ei de-a se apăra atunci când altcineva ar râvni să știrbească din teritoriul pe care îl stăpânește în baza principiului naționalității.

Cu sincere intenții de-a rămânea deoparte de hora crâncenă a războiului, România trebuie să fie totuși în stare să răspundă cum trebuie eventualelor dorințe de-a ne tulbura pacea.

Neutră, România trebuie să aibă forța necesară de a-și apăra neutralitatea. Pașnică, ea trebuie să fie capabilă să-și apere pacea.

FOIȘOARA

Problema românească din ținuturile secuizate și Biserica ortodoxă

(2) de Prot. AUREL NISTOR

Nu e de mirare deci, că Biserica ortodoxă și credința ei a fost considerată în trecut și este considerată și în prezent ca cel mai puternic pivot al păstrării conștiinței naționale românești. Acest lucru îl simțeau toți conducătorii, orbiți de șovinism al trecutei stăpâniri. Dar în loc să cerceteze serios și obiectiv cauza acestei puteri misterioase precum și izvorul acestei rezistențe nebănuite în fața încercărilor tranice de desnaționalizare, ei copleșeau Biserica ortodoxă cu cele mai fantastice și grozave invective. Nimenea nu încerca sau mai bine zis nu îndrăznea să cunoască mai de aproape structura spirituală a Bisericii ortodoxe, precum și puterea de duh care se revarsă cu atâta imbelșugare asupra fiilor ei prin sfintele ei taine și sfintele ei slujbe. Nimenea nu cerceta în lumina evangheliei viața duhovnicească a fiilor Bisericii ortodoxe românești, frăție adevărată caldă și creștinească ce lega pe pastori de păstoriți, și în bine și mai ales și în necazuri și suferinți.

În loc de cercetare și studiu obiectiv, hule și batjocuri, dispreț și ocară. Mi-aduc aminte de păstoriarea mea de 25 ani din comuna mea natală din județul Treiscaune locuită ceva mai mult de jumătate de români, iar restul de secuî reformati. Credincioși și preoți trăiam unii cu alții în cea mai frumoasă armonie; pacea dintre noi nici odată nu a fost tulburată. Preotul coleg, îmbrăținit în satul cu majoritate românească, nu numai că nu a învățat nici o vorbă românească, dar nici nu a încercat o viață înreagă să cerceteze, fie și numai din curiozitate, felul de viață sufletească sau tainele credinței noastre ortodoxe. Putea-l discuta cu dânsul chestiuni de credință; bramană budistă etc. din oricare colț întunecos al lumii, îl găseai pregătit, orientat și dispus de discuție.

Dacă ajungeai însă la probleme de credință sau de cult ortodox, cari frământau viața sufletească a consătenilor săi români, găseai o totală ignoranță și indispoziție. Noi în schimb le cunoșteam limba și în același timp întreaga structură doctrinară și de viață a credinței lor. Urmarea era din partea noastră: iubire până la suprema jertfă față de credința și Biserica noastră, în același timp stimă față de credința și biserică lor; din partea credincioșilor reformați secuî — simpli țărani — ne venea simpatie și respect față de credința și Biserica noastră, din partea conducătorilor lor clerici și mireni intelectuali în schimb ignoranță și dispreț.

Că această atitudine și stare de spirit față de noi și credința noastră nu era și nu este nici astăzi o excepție rară, ci aproape contagios de generală, — că viața noastră sufletească cu cele mai delicate și mai prețioase comori de credință, de simțire și de trăire etică este total necunoscută și răstălmăcită, cu prejudecăți nedrepte și adânc jignitoare, o dovedesc nenumăratele tipărituri apărute despre români și Biserica ortodoxă.

Pentru ilustrare vă rog să-mi îngăduiți să traduc câteva pasagi dintr'un roman maghiar apărut încă înainte de război cu titlul: „Elnémult harangok” adică „Clopote amuțite” de Rakosi Victor, un romancier cult și talentat. În acest roman tendențios se arată tragedia elementului maghiar din Transilvania în fața puhoiului valah, care nimicește totul în calea lui. E descrisă viața unui preot reformat secuî, originar din județul Treiscaune care ajunge să păstorească o parohie maghiară reformată din munții apuseni, situată în mijlocul unei mase valahe prezentată ca incultă, sălbatică și lipsită de orice credință creștinească adevărată, și care e cuprinsă mai mult de un fel de superstiție și credințe deșarte. Puținii lui credincioși reformați se românezăză rămânându-i biserică pustie și cu clopotele amuțite.

E caracteristic faptul, că în acest roman se descrie real și în cele mai vii culori întreaga viață: culturală, religioasă, socială și economică dintr'o țară îndepărtată: Olanda, încât te crezi de fapt în acea țară.

În același timp constai cu mirare și te întrebi: care e explicarea, că pe români cari sunt în imediată apro-

piere îi descrie tendențios și cu totul fals? Să vedeți cum e descris un preot valah ortodox și slujba lui religioasă.

Ultimul descendent al unei vechi familii de magnați unguri, are între alți servitori români și un ungur bătrân reformat, care vorbește însă perfect românește. Acest bătrân servitor este grav bolnav. Stăpânul se întoarce dintr'o excursie cu tânărul preot reformat. Din grajd se repede un vizitiu valah să le ia caii. „Măria ta, am legat în grajd și caii părintelui”. Stăpânul privește la el surprins. „Ai cărui părinte?” „Acelui valah, mă rog”. „Dar acesta ce caută aici?” „Nu știu, Măria Ta! A venit și s'a urcat la bolnav”. „Cine i-a dat voie?” sberă stăpânul infuriat. „Mă rog, aceasta o știe lelea Borca”. E se în cale o bătrână îmbrăcată pe jumătate țărănește. „Borca, cine a trimis după popa valah?” „Mă rog, stăpâne, însuși muribundul! Il chinue necuratul și ar vrea să îl alunge din suflet. Măria Ta! nu e permis să se refuze dorința unui muribund!” „Unde e popa?” „Acum își pune odăjdile!” Stăpânul voi să între ca o furtună, dar preotul reformat îl apucă de umeri. „Te rog să mă conduci la bolnav să nu ne mai ocupăm de altceva”. Urmează rugăciunea preotului reformat, cetirea unui pasagi din sf. Scriptură, împărtășirea bolnavului cu pâine și vin, apoi urmează iar o rugăciune după care preotul reformat după o scurtă pauză începe în unguerește „Tatăl Nostru”. Urmează în roman: „atunci ochii bolnavului încep a străluci, își face semnul crucii și rostește cu glas tare tatăl nostru în românește! Preotul așteaptă până ce bolnavul își termină rugăciunea spusă sacadat, și îi dădu binecuvântarea. Serviciul s'a terminat. Tânărul preot făcu un pas înapoi. „Ei Gheorghe, bătrâna mea slugă, te-ai liniștit?! il întrebă stăpânul!

Bătrânul aruncă o privire desădăduită asupra stăpânului său, mai stă puțin pe gânduri și apoi rosti domol: „O bunul meu stăpân, iartă pe bătrâna ta slugă, dar eu aud cum bate la ușă moartea! Nu lăsa pe sluga ta credincioasă să piară!” „Ce vrei?” „Părintele mi-a aranjat lucrul meu cu Dumnezeu (în text termenul românesc: „a Dumnezeual”). Aici se opri, apoi continuă răgușit: „dar pe mine mă suprimă diavolul (în text: „A drăc”), simt că este în mine, nu mă lasă să trec prin poarta mântuirii,

Apărarea contra atacurilor aeriene

— Instrucțiuni —

Primim următoarele instrucțiuni pentru apărarea împotriva eventualelor atacuri aeriene:

I. Măsuri premergătoare

Luati măsuri ca iluminatul interior al apartamentelor de orice fel să fie făcut complet invizibil din afară.

Procurati-vă masca și trusa contra gazelor, după tipul admis de autorități și cari se găsesc la toate fabricile autorizate.

Invățați mănuierea măștii și deprindeți-vă în portul ei luând parte la exercițiile și cursurile organizate de autorități. Este știut că o foarte bună mască, rău aplicată pe față, nu servește la nimic. Conformați-vă instrucțiunilor ce însoțesc masca.

Construiți-vă de îndată adăposturi contra gazelor, conform instrucțiunilor ce le găsiți la autoritățile comunale. Procurați imediat materialul necesar pentru amenajarea subsolurilor existente.

Dacă nu aveți adăpost, trebuie să cunoașteți din vreme pe cel mai apropiat unde vă veți refugia.

Goliți imediat podurile locuințelor de orice fel de materiale inflamabile.

Intindeți pe suprafața podului un strat de nisip de 2 cm., iar la colțurile podurilor să se așeze câte o ladă de nisip și o lopată pentru a servi la stângerea bombelor incendiare.

II. Măsuri de luat când s'a auzit semnalul de alarmă (sunete prelungite de sirene, clopote, etc.) dacă vă aflați la domiciliu:

Stângeți luminile, trageți obloanele, jaluzelele, rulourile, etc., închideți contoarele de gaz și electricitate.

Luati masca și trusa de gaze și duceți-vă în grabă la adăpostul cel mai apropiat.

Astupați ieșirile adăpostului cu 2 pături umede, iar crăpăturile cu bucăți de stofă umedă.

Proptiți, dacă este posibil, tavanul

adăpostului cu stâlpi de lemn, iar la ferestre puneți saci cu nisip.

Stați liniștit în adăpost, să nu fumați, să nu mâncați decât când simțiți absolută nevoie, să nu vă frecați la ochi, să nu părăsiți adăpostul decât când se dă semnalul de încetarea alarmei.

Să se urce unul din membrii familiei, cu mai mult sânge rece, în pod, pentru a stânge bombele incendiare sau să localizeze un început de incendiu.

Dacă vă aflați departe de casă

Grăbiți-vă la adăpostul cel mai apropiat, arătat de gardian; intrați în adăpost fără a vă îmbulzi și respectați în tocmă regulile afișate în adăpost, sau spuse verbal de șeful adăpostului.

Dacă v'a surprins un atac de gaze și nu ați avut timp să intrați în adăpost

Ascundeți-vă după un zid gros. Culcați-vă repede la pământ în caz că se aude șuerat de bombe în apropiere; să fiți liniștiți, să nu strigați, că se produce panică.

Puneți masca imediat căutând să vă îndepărtați de acel loc, mergând pe cât posibil contra vântului sau curentului fără să alergați.

Dacă din întâmplare nu aveți masca asupra voastră, să punați o cârpă udă la gură și nas și să rețineți respirația cât mai mult.

Să nu atingeți nici un obiect gazat (fie că s'ar afla la domiciliu sau pe stradă).

Să procedați așa cum spun instrucțiunile scrise pe capacul trusei de gaze aflat asupra oricărui locuitor și anume:

a) În caz de yperită (miros de muștar și stropi verzui-bruni):

Spălați imediat pielea cu apă și săpun; uscați bine și apoi pudrați cu praf de clorură de var;

Vă desbrăcați imediat și hainele se vor fierbe într'un cazan (găleată) după care se vor usca la aer curat;

Spălați-vă ochii cu o soluție slabă

de hipermanganat de potasiu sau acid boric;

Beți un pahar cu apă caldă, în care s'a pus o lingură de bicarbonat de sodiu;

Duceți-vă pentru vizitare și control la primul post de ajutor sanitar.

b) În caz de fosgenare (miros de mușgai sau fân stricat);

Stați liniștit și chemați medicul, iar până la venirea lui, luați următoarele măsuri:

Spălarea gurei și nasului cu o soluție slabă de hipermanganat;

Să înghițiți din trusa de gaze 2 perle eter (1—10 minute). Dacă nu au început vărsăturile, luați un pahar cu apă caldă.

III. Măsurile de luat la încetarea alarmei (sunete scurte de sirene și clopote)

Nu părăsiți locuința și adăpostul, nu circulați pe străzi până ce nu se anunță încetarea alarmei.

Feriți locurile gazate, marcate de echipe speciale.

Nu beți apă și nu atingeți sau consumați alimente; nu îmbrăcați haine, ect., bănuite că ar fi gazate, până ce nu s'a cerut avizul medicului sau al echipelor speciale. Aerisiți adăposturile sau pivnițele.

Toate mijloacele de apărare contra atacurilor aero-chimice vor fi puse în acțiune de autorități, pentru a face față pericolului.

Locuitorii țării să nu aștepte însă totul dela stat, ci să caute a se apăra singuri pe ei, familiile și aproapele lor.

Cea mai bună apărare, contra pericolului chimic, este părăsirea orașelor mari și împrăștierea în comunele vecine sau la moșie, vie, conac, fermă, rude, etc.

Chemare

Societatea națională de Cruce Roșie a României face călduroasă și stăruitoare chemare către toți acei care pot da ajutorul lor, în bani, în materiale de trebuință, în muncă mai ales, să se alăture acestei armate a facerii de bine.

Ajutând Crucea Roșie, ne ajutam pe noi însine și pe ai noștri în vremuri

de grea cumpănă, căci roșul ei este de a face să suferim cu cât mai multă ușurință ceea ce pot aduce asemenea vremuri.

Apelul societății spune:

„Este frumos, desigur, a face binele necondiționat; a-l face însă prin Crucea Roșie este și o faptă înțeleaptă. Eată de ce ridicăm glasul nostru către toată suflarea românească, invitând pe cât mai mulți să vină în rândurile noastre, ajutându-ne cu munca sau cu darul lor. Orce ajutor este binevenit.

Potrivit statutelor sale, Crucea Roșie are trei feluri de membri:

1. Activi, cari plătesc o cotizație anuală dela 5 Lei în sus, la sediul central al Societății din București, str. Biserica Amzei Nr. 29 (prin B-dul Tache Ionescu) sau la filialele sale din provincie;

2. Donatori, cari fac un dar, în valoare de cel puțin 1000 (una mie) lei, sau cari au făcut pentru societate un serviciu mai însemnat;

3. Aderenți, cari fac un dar în valoare de cel puțin 500 lei.

Numele donatorilor se înscriu în Cartea de Aur a Societății.

Români și românce, Crucea Roșie vă asteaptă cu brațele deschise!

Serbări amânate

S'a dat, din partea Asociațiunii culturale «Astra», următorul comunicat:

Date fiind împrejurările care împiedică participarea în număr a membrilor la adunarea generală a «Astreii», serbările și adunarea generală din 9—11 Septembrie 1939 dela Cluj, se amână până la noui dispozițiuni.

Singurele manifestări care se vor inaugura, vor fi: Expoziția artei plastice ardelenice, din sălile Colegiului Academiei care se va deschide Duminecă, 10 Septembrie a. c. ora 12, și Expoziția Astra în documente, cărți și imagini, dela Biblioteca Universității Cluj, care se va deschide Duminecă 10 Septembrie la ora 12,45.

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul **Telegraful Român**

mă smulge spre munca veșnică!" Sberă și ochii îi ieșiră din orbite. „Aduceți pe preclul după care am trimis! Cine a fost după el la Gărbău? Doar i-am trimis și bani! Popă valah imi trebuie! Dar așa de rău m'am purtat cu voi? Vreți doar să merg în iad? Unde este crucea? Unde e lumânarea? Tămăia? Diavolul mă stăpânește! Ajutați-mi! Glasul lui se înecă într'un hohot de plâns. Dinții îi clănțănau de frică. Preotul reformat, palid ca moartea privi spre nenorocit! Fiecare strigăt îl isbea în cap ca o lovitură de topor. Iși dădea seama, că în acest om a pierit credința și că l-a robit superstiția. Propriul lui preot este pentru el un om ca și el, cel mult mai învățat! Și că deasupra preotului lui propriu se ridică celălalt, care propovăduiește că Dumnezeu toată puterea a așezat-o în mâna sa, celălalt, care stăpânește peste diavol, peste duhurile rele, fără de care tu ca om, nu te poți mântui, dimpotrivă: poți ajunge în iad dacă el o voește! care poate revărsa asupra ta zile senine, având putere să te copleșească și cu zile negre, după cum îi e voia.

Și pe când bolnavul se tânguia și se sbătea în culcușul său, înaintea tânărului preot se deschise o adâncime fără de fund și o prăpastie nemăsurată. Înaintea lui stătea dușmanul: Bizanțul! Biruința pompei și a celor dinafară asupra esențialului! biruința superstiției asupra credinței! Credința bizantină se întinde printre noi târându-se și hârsăind țărâna ca și fumul de pucioasă! Un creștinism amestecat cu misticismul Asiei și cu magia Egiptului, care a păstrat și bogăția de credință păgânească a Slavilor, o credință care ține în cătuși voința liberă și care menține cinstirea lui Dumnezeu prin frica de diavol și de duhuri necurate! Aceasta e biruința diavolului asupra lui Dumnezeu! „Acestei puteri vrei să i te opui, tu tinere gingaș, cu biserica ta, cu pereții goi și învechiți? cu rugăciunile tale simple, cu biblia ta? Orientului i declarai tu război? Iși mișcă cu încăpăținare un umăr. Ii veni în gând, că odinioară căpetenia Botond cu o bardă sparse poarta Bizanțului și îi se strânse pumnii ca și când ar vrea să lovească! Apoi se rezimă de perete, căci capul îi amefi de lucrurile adânci și întunecate cari îi fulgerară prin minte. Afară se auzi un clopoțel! Servitorii și țărani ingenuchiară! Intrară doi copii, cu cădelnița și lumânări.

Stăpânul curții se aruncă spre ușă, se ridică drept și pe obrazu-i apărură acea tulburare ucigătoare, cu care se aruncase odată'n luptă să-și răsbune familia. Și atunci preotul reformat îi apucă cu blândețe brațul și-l trase la o parte.

Și veni popa valah din Gărbău cu crucea dublă în mână și se apropie de patul bolnavului. Bolnavul se linișți și-și aruncă privirea cu extaz spre popă. Acesta luă o carte mare și agrăind pe diavol, se apucă să-l isgoniască prin aceste cuvinte: (urmează o molitvă a Sf. Vasile).

Bolnavul adormi iar fața-i zămbia. Preotul reformat își șterse fruntea îmbrobodată de sudoare, apucă mâna stăpânului și-l trase afară. „Aici am pierdut lupta" spuse domol și cu tristețe. Stăpânul răcnî: „voiu închide în temniță pe acest popă care înșeală lumea". Preotul reformat clătina din cap. „Afurisirea (ung. az afuriszálás) a oprit-o odată însuși principele nostru Bethlen Gavril", continuă stăpânul, „și din pricina aceasta am și întemnițat o mulțime de preoți valahi". Preotul reformat răspunde: „Dar dacă sufletului poporului aceasta-i trebuie! Dacă aceasta-l liniștește, îl face fericit, am eu dreptul să-i stau împotriva? La patul bolnavului, al muribundului încetează întrebarea religioasă! Și dacă bolnavul ar fi chemat și o țigancă din marginea drumului, să-i dea bobi sau să-i ghicească, nici aceleia nu-i mă puteam opune cu inima liniștită!" — Până aci romanul.

Față de atitudinea aceasta neînțelegătoare și dușmănoasă a cărturarilor secui și față de Biserica noastră, credința și cultul ei, se prezintă adânc înțelegătoare și plină de încredere aceea a multor săteni simpli. E cunoscută în cercuri largi încrederea credincioșilor secui în harul ce se revărsa asupra sufletelor și trupurilor prin rugăciunile preotului ortodox sfințit prin sf. taină a preoției. De aici participarea atât de bucuroasă la sfințirea apei mari la Bobotează și ducerea acasă a apei sfințite, chemarea în multe case a preotului pentru stropirea lor cu aghiasmă, pentru cetirea rugăciunilor și slujba maslului pentru ridicarea bolnavilor, participarea la denii și slujba Invierii, credința în puterea apărătoare a hotarelor de vremi tari și ghiață, prin clopotelor sfințite: cu rugăciunea de îndepărtare a primejdiei etc. Sunt sate,

unde și credincioșii secui contribuie cu simbră în cereale la plata clopotarului român, cu condiția ca să tragă clopotele la vreme de primejdie cu vreme tare.

Mi-aduc aminte cu multă duioșie între altele înaintea de război de rugămîntea familiei unui fruntaș secui dintr'o comună cu 1200 de secui reformați și 400 de români ortodocși, ca să slujm un maslu cu 17 preoți pentru vindecarea unui soț tânăr, grav bolnav de nervi. Punându-i condiția, ca să aducă permisia în scris a preotului lor, că își dă adeziunea de slujirea Sf. Maslu de către preoți români, familia n'a cedat până ce n'a adus permisia cerută. Bolnavul s'a făcut deplin sănătos, fiind și azi unul din fruntașii cei mai respectați ai satului.

Ce simplu a deslegat o problemă teologică, de cea mai mare importanță, pe aceia a puterii de har a Bisericii ortodoxe, o simplă femeie reformată dintr'o comună fruntașă secuiască cu 2 biserici și 2 preoți unitari cu vre-o 1600 suflete și cu o biserică și un preot ortodox cu vre-o 200 suflete! Bătrână și bolnavă simțind că i se apropie ciaslul morții, ea a chemat în jurul ei pe membrii familiei ei, ca să le împărtășească ultima ei dorință: să fie înmormântată nu de preotul confesiunii ei, ci de preotul român ortodox. La întrebarea celor din jurul ei pentru ce această dorință, femeia a răspuns simplu: pentru că numai preotul român știe să se roage pentru mântuirea sufletelor, că numai el are această putere, dată lui de sus.

Dorința i-a fost împlinită; preotul ortodox român a înmormântat-o, iar biserica ortodoxă a primit ca donație din averea decedatei, tot la dorința ei, casă, curte și pământ în valoare de peste 100.000 lei.

Nu dovedește oare că în subconștientul, azi în adormire, mâine poate spre trezire, a celei mai mari părți a populației secuești, trăește o moștenire spirituală dela strămoșii noștri comuni, Români autohtoni sau Moldoveni veniți de peste Carpați și mai târziu secuizați! Oare dictonul extras din lungi experiențe de viață că „sângele apă nu se face", nu ne va oferi surprize nebanuite și când nici nu ne așteptăm?

Probleme-Recensii-Comentarii

Conferințe preoțești. — În Dumineca a 13-a după Rusalii cercul preoțesc *Gârbova*, prot. Miercurea, și-a ținut conferința în parohia *Gârbova* unde păstorește de un mănunchi de ani părintele N. Opriș. Parohia este într-o continuă prosperitate atât din punct de vedere religios, cât și cultural și economic. Stările înfloritoare se datoresc armoniei în care viețuiesc conducătorii comunei.

Între casele parohienilor, cu măreție se înalță: biserica, pe care o repară acum, casa parohială, școala primară de stat, bine îngrijită, în care se luminează vârstarele tinere; școala de copii mici este în construcție; Casa culturală împreună cu Dispensarul fac eărăș o podoabă a parohiei noastre.

Dumnezeieștile slujbe, a utreniei urmată de liturghie, făcute în sobor, au fost ascultate cu evlavie de numeroșii parohieni. Evanghelia Duminecii a fost tălăcută de părintele A. Străuț—Reciu. După sf. liturghie părintele președinte *Muntu* din *Cărpiniș* a dezvoltat subiectul: „Răvna creștinului după împărăția lui Dumnezeu”, arătând mijloacele de care trebuie să se folosească fiecare creștin pentru a putea ajunge la mântuire.

Credincioșii, după ce au fost stropiți cu aghiasmă, au plecat la casele lor înviorați și mulțumiți sufletește.

La ora 14^{1/2} s'a făcut vecernia, după care programul s'a continuat în fața Dispensarului, unde șoimii din 4 comune învecinate au executat exercițiile în vederea Adunării dela Cluj. Pe la ora 16^{1/2} au sosit echipierii dela Sibiu însoțiți de dl Dr. Cosma, inspectorul județean al Căminului Cultural, cari au fost călduros primiți.

Cadrul manifestărilor din comuna noastră a fost mărit prin cântările frumoase executate de corul „echipierilor” compus din 100 de persoane. Programul s'a încheiat la ora 18 prin conferința intimă a preoților, în care s'a discutat probleme pastorale și s'a

fixat următoarea conferință a acestui Cerc. Pr. A. Străuț.

Cămine Culturale la sate. — Serviciul Social a început lucrarea sa la sate prin înființarea Căminului Cultural. În județul Brașov s'au înființat până acum în treizeci de comune.

Amintim, cu bucurie, că peste tot, unde s'a înființat, Biserica noastră a fost chemată să-și spună cuvântul și reprezentanții ei au fost numiți direct organe de conducere și răspundere. Așa se și cădea.

I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a spus atât de limpede și răspicat într'una din îndrumările pastorale:

„Bisericii îi revine frumoasa cinste de întâia naștere în opera de culturalizare a satelor. N'a existat și nu poate exista vreo acțiune obștească, națională durabilă, și completă și nu poate avea perspective de izbândă fără concursul moral și spiritual al sîntei noastre biserici”. Sînt adevăruri verificate de istorie, adevăruri cari au trezit o legitimă mândrie și demnitate în rostul mare pe care Chiriarhul l-a fixat slujitorului altarului în problemele mari ale neamului.

În ziua de 3 Septembrie a. c., conducerea Serviciului Social din Brașov a purces la înființarea Căminului Cultural în comunele Intorsura-Buzăului, Teliu, Budila. Pretutindeni au fost întâmpinați de popor mult. În fruntea mulțimilor erau C. preoți.

La Budila Păr. S. Curcubătă a salutat pe reprezentanții centrului, atât în numele „Astrei” al cărei conducător devotat a fost vreme de 35 ani, cât și în numele bisericii al cărei și mai vechi conducător este. Sf. Sa a schițat terenul de activitate al Căminului, numit „Andrei Șaguna” și a făcut un stăruitor apel la toți membrii sfatului, de-a se căuta toate modalitățile pentru păstrarea portului național, care începuse să fie înlocuit prin îmbrăcăminte străină. Este un punct de onoare pe care credem că și-l pot însuși toate „Căminele” din ținuturile în care portul românesc a început să dispară. — *Coresp.*

fi cel mai vechi tablou al Sîntei Fecioare? Se crede că cel mai vechi tablou este tabloul „Fecioara noastră din catacombe”, în catacombele Sf. Triscila, numit și „Regina Prorocilor”. E vorba de o frescă foarte bine conservată. Specialiștii susțin că datează din anii 120—180 după Hristos.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 10 Septembrie 1939, va predica părintele *Zosim Oancea*.

Primăria Municipiului Sibiu, aduce la cunoștință că orele de lucru la Primărie sînt dela ora 8 până la 13. Audiențele la dñii: primar, ajutoți de primar și la șefii de serviciu sînt între ora 11 și 13, afară de zilele de Joi și Sâmbătă, când audiențele sînt suspendate.

Nr. 352/1936

(64) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Nădăștia-superioară**, cu filia **Hășdat**, din protopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. 4 iug. 1316 st. p. sesiune parohială.
2. 15 litri grâu și 13 litri porumb dela fiecare fum.
3. Stola obișnuită.
4. Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererea de concurs și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înțelegere cu consiliul parohial.

Hunedoara, 30 Iulie 1939.

Nicolae Suci
protopop.

Nr. 225/1939

(63) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clase III-a **Cherghes**, cu filia **Popești**, din protopiatul Devei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință parohială nouă.
3. Folosința cimitirelor din materă și filie.

4. Sesiunea parohială: din materă 7 jugăre 268 st. p. și din filie 5 jug. 21 st. p.

5. Câte 24 litri grâu în materă și 24 litri porumb smicurat în filie de fiecare familie.

6. Stola obișnuită în tract.

Cererile de candidare și aprobarea cuvenită din partea Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen oficiului protopopesc, iar concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a protopopului, în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

Deva, la 18 Iulie 1939.

Oficiul protopopesc ortodox rom. al Devei

Teofil Chiffa
protopop.

Nr. 362/1939

(65) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Mănierău**, din protopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Locuință în natură.
2. 5 jugăre sesiune parohială fanaț.
3. Una măsură grâu dela fiecare familie.

4. Venitele stolare uzitate în parohie.

5. Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererea de concurs și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Hunedoara, 6 August 1939.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Suci
protopop.

Nr. 900/1939

(68) 2—3

Concurs

Publicăm din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei **Sohodol**, biserica veche, de cl. I-a, protopiatul Bran.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Valarul dela stat.
2. Venitele stolare, aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Cererea de concurs, provăzută cu provăzută cu toate documentele necesare și cu autorizația de a candida dela Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se va înainta în termen oficiului protopopesc Bran, iar concurenții se vor prezenta în parohie, în vreo Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptmăritor.

Zărnești, jud. Brașov, 24 August 1939.

Vasile Stoicane
protopop.

Nr. 344/1939

(69) 2—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de paroh în parohia de clasa II-a **Almaș-Seliște**, cu filia **Brașeu**, din protopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sînt:

1. Salarul dela stat.
2. Folosirea cimitirului și curtea bisericii.

3. Birul parohial în bucate, câte 20 litri porumb sfărâmat, sau 10 litri grâu dela fiecare număr de casă. Câte 10 case din fiecare comună rămân pentru cantor și crăznic.

4. Lemne de foc din pădurea expropriată, cât pentru 10 fumuri.

5. Venitele stolare obișnuite în tract.

Cererile de concurs, și aprobarea dela Consiliu Arhiepiscopesc de a concura, se vor înainta în termen oficiului protopopesc, ear concurenții se vor prezenta în parohie, cu avizul protopopului, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Dobra, la 28 August 1939.

Oficiul protopopesc:

Ioșif Morariu
protopop.

Nr. 224/1939

(62) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante **Bărsău**, de clasa III-a, din protopiatul Devei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură, cu grădină.
3. 7 jugăre arător, sesiune parohială.
4. Folosința cimitirului.
5. 30 litri porumb smicurat, dela fiecare familie.

6. Venitele stolare obișnuite în tract.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Devei în termenul indicat.

Candidații, după ce vor fi obținut dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc aprobarea cuvenită, se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în parohie spre a fi cunoscuți de parohieni.

Deva, la 17 Iulie 1939.

Oficiul protopopesc ortodox rom. al Devei

Teofil Chiffa
protopop.

Buletinul războiului

Pe frontul polon armata germană aruncând în luptă forțe cu mult superioare, din cari câteva divizii blindate, a dat lovituri repezi reușind să cucerească în curs de o săptămână (Vineri 8 Septembrie) Varșovia, destul de apropiată de granița dinspre Prusia Orientală.

Este de așteptat ca armata polonă, surprinsă de începutul ostilităților în faza începutului de mobilizare, să-și fi pregătit o linie de rezistență înapoia Varșoviei, care să oprească înaintarea germană.

Pe frontul de vest, cele două linii de fortificații, Maginot și Siegfried, fac cu neputință mișcările repezi de trupe, impunând în prealabil un îndelungat războiu de poziții. Trupele franceze au înaintat deocamdată pe teritoriul german aflător în fața liniei Siegfried și au început să pregătească operații de mare însemnătate. Populația germană din apropierea frontierei, din Renania și Saar, a fost evacuată. Primele detașamente engleze au venit în Franța, luând poziție de luptă.

Aviația britanică a bombardat până acum porturile germane din Marea Nordică, Wilhelmshaven, Cuxhaven, Brunshüttel și orașul Hamburg. În mai multe sboruri de recunoaștere pe deasupra teritoriului german, a aruncat milioane de manifeste cu discursul dlui Chamberlain.

Marina britanică a intrat și ea în activitate, urmărind submarinele germane cari au scufundat câteva vapoare comerciale engleze.

Organizați Reuniuni de femei

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

INFORMAȚIUNI

Inscrierea copiilor. În înțelesul legii de *apărare pasivă*, se face, în orașele mai mari ale țării, înscrierea copiilor până la etatea de 7 ani, pentru a putea fi, la caz de trebuință, evacuați și incartiruiți în comunele din împrejurime. Inscirerea aceasta, care se face și în orașul nostru, în Sibiu, nu este considerată ca măsură menită să înspăimânte părinții în fața primejdiilor, ci ca o îndeplinire a hotărârilor legii amintite, și ca o măsură de liniște și de apărare a propriilor lor interese. Asemenea măsuri s'au luat și în alte țări, unde zeci de mii de copii au fost adăpostiți în localități cu mult mai puțin expuse relelor războiului.

Parohii vacante în Eparhia Ortodoxă a Maramureșului. În eparhia ortodoxă a Maramureșului sînt vacante următoarele parohii: 1. Horea, 2. Tiriam, 3. Sălacea, 4. Oncești, 5. Vama, 6. Lazuri cu Arded, 7. Plopiș, 8. Cărpiniș, 9. Bercu, 10. Slătioara. — Doritorii de a ocupa unul din aceste locuri își vor trimite cererea însoțită de actele de studii și o declarație că vor servi cel puțin 5 ani în eparhie. Se mai cere dela candidați și puterea focului sacru de a jertfi zel și muncă în misionarismul ortodox în acest ținut, cunoscând că în afară de salarul bugetar nu au alte venituri. Cererile se vor înainta Episcopiei ortodoxe, *Sighet*, până la 25 Septembrie 1939.

Cel mai vechi tablou al Sîntei Fecioare. Arheologii și istoricii de artă și-au pus de multe ori întrebarea: care ar